

Rapport

SLUTRAPPORT BEREDNINGEN OM MÖTESPLATSER

2024-10-10

ULRICEHAMNS
KOMMUN

Ulricehamns kommun

Kanslifunktionen

Beredningen om mötesplatser

[Klicka och skriv din titel]

Malin Fridmar

Beredningsledare

Innehåll

1	Uppdraget.....	4
2	Metod.....	4
3	Genomförande.....	5
4	Beredningens förslag.....	6
4.1	Ungdomar	6
4.1.1	Demokratidagar - "Demokrati nära dig"	6
4.1.2	Unga kommunutvecklare - Feriearbetare.....	6
4.2	Utveckla medborgardialogen	7
4.2.1	Modeller och samtalsledare.....	7
4.2.2	Dialogmodell för komplexa frågor	7
4.3	Utveckla mötesplatser	7
4.3.1	Befintliga råd och mötesplatser.....	7
4.3.2	Utveckla mötesplatsen för landsbygdsutveckling - Landsbygdsalliansen.....	8
4.3.3	Utveckla mötesplatsen för äldre - Oasen	8
4.3.4	Utveckla mötesplatser för nyinflyttade och nyanlända	8
4.3.5	Utveckla digitala mötesplatser	8
4.4	Förtroendevalda.....	8
4.4.1	Utbildning för förtroendevalda	8
5	Bilaga 1 - Sammanställning och resultat av enkät	9
5.1	Allmänt om enkäten	9
5.2	Enskilda frågor.....	9
5.2.1	Hur stora är dina möjligheter att påverka samhället och utvecklingen i Ulricehamn i dag?	9
5.2.2	Vad skulle göra det möjligt för dig att få större chans att påverka samhället och utvecklingen i Ulricehamns kommun?	10
5.2.3	Hur vill du kunna möta de som bestämmer i Ulricehamns kommun?.....	11

1 Uppdraget

Kommunfullmäktiges presidium lade 25 januari 2024 fram ett uppdrag i kommunfullmäktige. En beredning ska lämna förslag på hur vi skapar givande fysiska eller digitala mötesplatser som stärker det demokratiska samtalet i Ulricehamns kommun.

Uppdraget startade den 1 februari. Beredningen ska lämna en slutrapport till fullmäktige den 24 oktober 2024.

Till fullmäktigeberedningar utses en ledamot från varje parti som finns representerat i fullmäktige, men inga ersättare. En ledamot i en fullmäktigeberedning representerar i första hand inte sitt parti utan de förtroendevalda i Ulricehamns kommun som helhet. Till beredningsledare valdes Malin Fridmar (C) och till vice beredningsledare valdes Anna Vallin (S). Övriga ledamöter som valdes var:

Per Hellqvist (M)

Bella Cotter (NU)

Tonni Jändel (V)

Ingemar Basth (MP)

Martin Brandhill (L)

Kristiana Pepa (KD)

Bengt Bogren (SD).

Beredningen valde att inte ha någon sakkunnig tjänsteperson men kommunikator Anders Rosenberg har varit mycket behjälplig i beredningens arbete.

2 Metod

Beredningen beslutade att använda sig av en enkät för att få reda på hur medborgarna vill vara med och påverka. Enkäten marknadsfördes på flera sätt, via flyers vid personliga möten, via dialogmöten, via hemsidan och sociala medier.

Dessutom besökte delar av beredningen seniorföreningen Oasen, ett möte med Landsbygdsalliansen och en demokratidag på Tingsholmsgymnasiet. Syftet var att fånga upp hur dessa målgrupper vill möta de folkvalda i Ulricehamns kommun. På detta sätt kunde beredningen möta ungdomar, äldre och människor på landsbygden.

Dessa metoder innebar, enligt matrisen nedan, delaktighet på konsultationsnivå eftersom kommuninvånarna kunnat lämna synpunkter och förslag. Vid möten på Tingsholmsgymnasiet, på Oasen och med Landsbygdsalliansen förekom också dialog med medborgarna.

Form av delaktighet	Kännetecken	Medborgaren får...	Exempel på metoder
Information	Envägskommunikation, frågor och svar	Veta	Tidning, webb, trycksaker, stormöte
Konsultation	Inhämta synpunkter	Tycka	Enkät
Dialog	Utbyte av tankar, ofta flera tillfällen	Resonera	Dialogmöte
Inflytande	Aktiviteter planeras och genomförs	Genomföra	Arbetsgrupper
Medbeslutande	Gemensamt beslutsfattande	Bestämma	Medborgarbudget

3 Genomförande

Beredningen har genomfört nio möten under uppdragstiden. Även kommunfullmäktiges ordförande och kommunikatör Anders Rosenberg har deltagit vid i stort sett alla möten.

Tidigt i processen beslutade beredningen att en enkät skulle tas fram för att fånga upp hur människor vill vara med och påverka i kommunen och hur man vill träffa politikerna i Ulricehamns kommun. Enkäten sjuötsattes i samband med att beredningen deltog vid demokratidagen på Tingsholm den 22 april. Enkäten marknadsfördes på kommunens sociala medier, hemsida och genom flyers som delades ut på olika evenemang. Den avslutades den 31 augusti.

Den 8 april besökte Lena Moritz, verksamhetschef kultur och fritid, och Malin Johansson, enhetschef ungas fritid, beredningens möte. Malin har tidigare arbetat med ungdomar i Skövde kommun och berättade om hur de jobbat med konceptet unga kommunutvecklare.

Den 12 augusti fick beredningen besök av Robin Kaas, tidigare demokratiutvecklare i Gislaveds kommun. Robin berättade mycket om de skoldialoger de haft i gymnasieskolan och hur man i Gislaved arbetade med landsbygdsdialog, kallat lokalsamtal.

Den 10 juni besökte beredningsledare Malin Fridmar och ledamot Bengt Bogren ett av Landsbygdsalliansens möten. Den 27 juni besökte Malin Fridmar seniorföreningen Oasen. Båda dessa forum är bra plattformar för dialog med respektive målgrupp. Men dessa möten kan absolut utvecklas för att några gånger per år få mer fokus på dialog.

Den 19 juni genomförde beredningen en vägledningsdebatt i fullmäktige. Följande frågor skickades ut till partigrupperna inför debatten:

- Är ni som parti villiga att öppna upp för allmänheten att delta i dialog i olika frågor, före beslut tas?
- Hur tycker ni att en sådan dialog ska genomföras?
- När i ett ärende ska dialog i så fall genomföras?

- Vad gör ert parti för att öka valdeltagande och det politiska engagemanget i kommunen?
- Något annat ni vill skicka med?

Kontentan av vägledningsdebatten var att det råder stor samstämmighet bland våra politiker. Alla var positiva till dialog och det ska ske i ett tidigt skede av en fråga. En önskan som fanns var att utveckla plattformar och forum som redan finns i kommunen.

4 Beredningens förslag

4.1 Ungdomar

4.1.1 Demokratidagar - "Demokrati nära dig"

Beredningen föreslår att man inför en eller flera demokratidagar per läsår i skolan.

Dessa temadagar hålls inom arbetsområdet statsvetenskap för elever i grundskolan och gymnasiet. Om man väljer att genomföra flera demokratidagar kan de fördelas ut på höst- och vårtermin för att till exempel följa läroplan eller viktiga händelser i det lokala demokratiåret.

Arbetsområdet anpassas till elevernas nivå och avslutas med en temadag: "Demokrati nära dig: Hur vi formar vår framtid tillsammans".

Syfte och mål med temadag:

- Eleverna ska få en djupare förståelse för hur kommunpolitiken fungerar.
- Eleverna ska få reflektera över hur politiska beslut på lokal nivå påverkar deras vardag.
- Eleverna ska få reflektera över hur de kan vara delaktiga och påverka olika beslut som tas på lokal nivå.
- Temadagen ska uppmuntra kritiskt tänkande och samarbetsförmåga genom diskussioner och interaktiva moment.

Temadagen föreslås innehålla workshops med fokus på lokal demokrati såsom politiskt engagemang och rollspel med fiktiva lokala partier med inriktning på kommunfullmäktige.

Om möjlighet finns bör man planera in ett besök i stadshuset för att träffa lokala förtroendevalda politiker alternativt att bjuda in dessa till skolan. Vi marknadsför att det går att göra praktisk arbetslivsorientering (prao) hos en förtroendevald.

4.1.2 Unga kommunutvecklare - Feriearbetare

Beredningen föreslår att man inför konceptet "Unga kommunutvecklare" med inspiration av den modell som används i Skövde kommun. Förslagsvis avsätts varje sommar 10-15 ferieplatser i två perioder om tre veckor vardera.

Syfte och mål med ”Unga kommunutvecklare”:

- Låta ungdomar få utbildning i kommunens organisation och den politiska styrningen.
- Vara grund för att ungdomar får ett intresse och engagemang för demokratifrågor.
- Demokratiprojekten kan variera och kan genomföras inom olika verksamheter.
- Alla verksamheter kan komma med in förslag på projekt som lämpar sig för ”Unga kommunutvecklare”, det vill säga projekten kommer att variera från år till år.
- Ungdomarna ska samarbeta, utveckla varandra samt inspirera andra ungdomar.
- Ungdomarna ska vara aktiva på sociala medier som ”politiska influencers”.

Exempel på demokratiprojekt:

- Nya digitala mötesplatser för lokal demokrati.
- Hur vill ungdomar engagera sig?

Feriearbetare ”Unga kommunutvecklare” rekryteras enligt samma modell som övriga feriearbetare i kommunen. För att få mångfald i arbetet att utveckla nya demokratilösningar behöver rekrytering ske jämställt, mellan både tjejer och killar, mellan de som bor på landsbygd och i stad och mellan olika socioekonomiska grupper.

4.2 Utveckla medborgardialogen

4.2.1 Modeller och samtalsledare

Beredningen föreslår att man vid all planerad dialog med medborgare ska använda en känd modell och se till att dialogen leds av en samtalsledare. Samtalsledaren är ”moderator” och det är en fördel om denne inte är part i ämnet utan har fokus på att leda dialogen enligt vald modell. Om någon förening hör av sig och vill ha dialog med förtroendevalda ska man välja modell utifrån deras behov, antal personer, ämne etcetera.

Modeller finns beskrivna i styrdokument *Praktiskt arbetssätt för medborgardialog i Ulricehamns kommun* (bilaga till Arbetsordningen för tillfälliga fullmäktigeberedningar).

4.2.2 Dialogmodell för komplexa frågor

Kommunen har påbörjat ett arbete med ”Dialogmodell för komplexa frågor”.

Beredningen föreslår att förtroendevalda tillsammans med tjänstemän utvecklar modellen för komplexa frågor parallellt med hantering av en aktuell komplex fråga.

4.3 Utveckla mötesplatser

4.3.1 Befintliga råd och mötesplatser

Beredningen föreslår att man marknadsför kommunens befintliga råd och mötesplatser för att påverka, med syfte att ha en god medborgardialog.

Befintliga råd:

- kommunala rådet för funktionsnedsättning
- kommunala rådet för äldre frågor.

Befintliga mötesplatser för att påverka:

- Ulricehamnsförslag
- Allmänhetens frågestund.

4.3.2 Utveckla mötesplatsen för landsbygdsutveckling - Landsbygdsalliansen

Beredningen föreslår att man utvecklar den befintliga mötesplatsen Landsbygdsalliansen med två ”fokusmöten” per år. Dialog sker till exempel via modellen rundabordssamtal, utifrån ett eller flera aktuella teman.

4.3.3 Utveckla mötesplatsen för äldre - Oasen

Beredningen föreslår att man utvecklar den befintliga mötesplatsen Oasen med två ”fokusmöten” per år. Dialog sker till exempel via modellen rundabordssamtal, utifrån ett eller flera aktuella teman.

4.3.4 Utveckla mötesplatser för nyinflyttade och nyanlända

Beredningen föreslår att man utreder behov av medborgardialog med nyinflyttade och nyanlända. Detta kan göras inom ramen för samverkan med civilsamhället. Exempel på särskilda behov:

- Muntlig information i stället för skriftlig.
- Översättning av material till andra språk för att övervinna språkbarriärer.

4.3.5 Utveckla digitala mötesplatser

Beredningen föreslår att man utreder möjligheten att införa en ”Politikerpodd” för att nå ut med muntlig information i aktuella frågor.

4.4 Förtroendevalda

4.4.1 Utbildning för förtroendevalda

Beredningen föreslår att man inför årliga utbildningar i demokratiutveckling, delaktighet och medborgardialog för alla förtroendevalda.

5 Bilaga 1 - Sammanställning och resultat av enkät

5.1 Allmänt om enkäten

Syftet var att undersöka kommuninvånarnas syn på möjligheten att påverka den demokratiska processen.

Undersökningen publicerades den 22 april 2024 och pågick till den 31 augusti.

Undersökningen marknadsfördes vid olika evenemang men också digitalt på sociala medier och på kommunens externa hemsida.

114 svar har kommit in. Undersökningen bygger alltså på relativt få svar, vilket ska tas i beaktande vad gäller alla frågor.

5.2 Enskilda frågor

Här presenteras resultatet av några av svaren, hela analysen läggs som en bilaga till rapporten.

5.2.1 Hur stora är dina möjligheter att påverka samhället och utvecklingen i Ulricehamn i dag?

På en skala mellan noll och tio hamnade medelvärdet på 4,04.

Yngre och äldre uppgav att de tycker sig ha sämre möjligheter att påverka än de andra två grupperna. Medelvärdet för gruppen 0–25 år var 2,83. Gruppen 65 och äldre hade medelvärde 3,19.

Störst möjlighet att påverka tycker sig de ha som är mellan 26 och 40 år. Där var medelvärdet 5,33.

Statistik				
	0–25 år	26–40 år	41–65 år	65-år
Medelvärde	2,83	5,33	4,3	3,19
Median	2	5	4	2,5

Kvinnor tycker sig ha något sämre möjligheter att påverka än män. Medelvärdena var 3,96 respektive 4,24.

Boende i kommunens centralort tycker sig ha något sämre möjligheter att påverka än de som bor i ett mindre samhälle eller på landsbygden. Medelvärdena var 3,94, 4,15 och 4,1.

5.2.2 Vad skulle göra det möjligt för dig att få större chans att påverka samhället och utvecklingen i Ulricehamns kommun?

Kategorisering av svaren har skett med AI.

1. Direkt engagemang med politiker och myndigheter (21 svar)

I denna kategori finns förslag som betonar vikten av att skapa fler möjligheter till direkt kontakt och dialog med politiker och andra beslutsfattare. Många vill ha mer lokala möten eller andra former av forum där de kan träffa politiker, ställa frågor och diskutera kommunens utveckling.

Exempel: Möten med politiker på 'hemmaplan' för info och diskussioner.

2. Ökad kommunikation och kunskap (11 svar)

Här handlar svaren om behovet av mer information och insyn i hur beslut fattas, vilka politiker som är inblandade, och hur kommunen fungerar. Många efterfrågar en bättre förståelse för det politiska systemet och de verktyg de kan använda för att påverka.

Exempel: För att kunna påverka sådant som redan är i startgroparna för att hända behöver man veta om vad som är på gång för att kunna ge en åsikt.

3. Möjligheter för ungdomsengagemang (5 svar)

Ungdomar känner sig ofta osynliga eller överkörda när det gäller samhällsbeslut. Många förslag i denna kategori handlar om att göra det lättare för unga att delta och komma till tals, till exempel genom särskilda plattformar eller bättre tillgång till kanaler där de kan framföra sina åsikter.

Exempel: Lättare för ungdomar att skicka in sina frågor. Ex om kommunen har en TikTok och har nån länk i profilen.

4. Verktøy för digitalt eller socialt medieinflytande (5 svar)

Många ser potentialen i digitala verktyg och sociala medier för att påverka och engagera sig i kommunens utveckling. De föreslår digitala plattformar där medborgarna kan framföra sina åsikter och delta i debatten. Sociala medier lyfts som en viktig kanal för att sprida information och skapa engagemang.

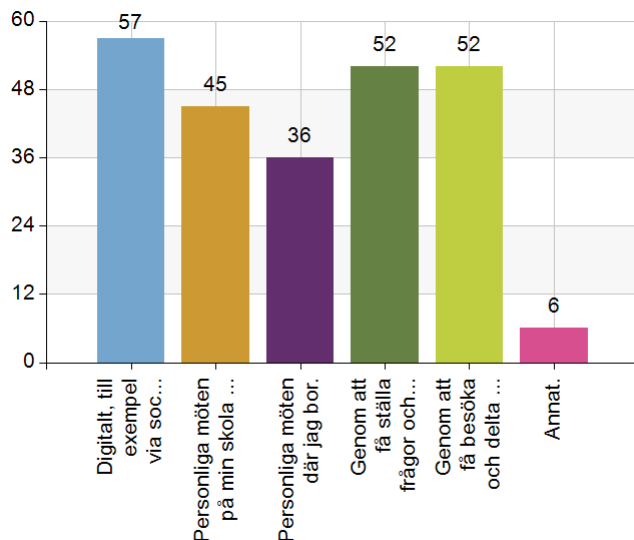
Exempel: Fler folkomröstningar, eller digitala röstningar/sms/epost/brev om viktiga frågor.

5. Övrigt (34 svar)

I denna kategori hamnar svar som inte helt passar in i de övriga kategorierna, ofta mer generella eller vaga idéer om hur kommunen kan bli bättre på att engagera invånarna.

5.2.3 Hur vill du kunna möta de som bestämmer i Ulricehamns kommun?

Alla alternativ fick relativt många röster. Flest svar fick alternativet Digitalt, till exempel via sociala medier. Minst svar fick alternativet Personliga möten där jag bor.

Alternativet Annat fick svar som:

- Ungdomsfullmäktige
- Town hall
- Politiker på stan
- Workshops i samhällen utanför centralorten
- Teamsmöten i enskilda frågor

Det var inga större skillnader hur män och kvinnor svarade.

Noterbart är att de som bor i ett mindre samhälle helst vill ha personliga möten där de bor. De som bor på landsbygden vill träffas digitalt. De som bor i centralorten vill besöka och delta i offentliga möten